

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

FACTORS AFFECTING LEARNER QUALITY IN BASIC EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER SA KAEO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา^{1*} พจนีย์ มั่งคั่ง² และ อังคณา กุลนภาดล³

Phongsak Siriopha^{1*}, Pojane Mangkang² and Aungkana Koolnapadol³

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ 422 ถ.มรุพงษ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000^{1,2,3}

Ratchanakarin Rajabhat University, 422 Marupong Road, Namuang Sub-district, Muang District, Chachoengsao Province 24000^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: Iphone24500@gmail.com

(Received: 26 Mar, 2021.; Revised: 16 Jun, 2021, Accepted: 22 Jun, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 จำนวน 322 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .02) 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .13) 3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .825$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (S.E._{est}) เท่ากับ .059 ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ } Y' = 1.319 + .370X_3 + .235X_2 + .050X_4 + .053X_1$$

$$\text{สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z'Y = .567X_3 + .382X_2 + .136X_4 + .116X_1$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, ประถมศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to investigate the factor levels on school administrators, teachers, curricula, and parental and community participation, to examine levels of learner quality, to explore the relationship between the factors and learner quality, and to study the factors affecting learner quality in educational institutions. The sample group consisted of 322 school administrators and teachers under the Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1 obtained through the simple sampling method. The research instrument was the questionnaire on factors affecting learner quality in basic educational institutions in the study area. The data were statistically analyzed for mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research results revealed that, overall, the factors affecting learner quality were at the highest level ($\bar{x}= 4.53$, S.D. = .02). The quality of learners was found to be at the highest level ($\bar{x}= 4.52$, S.D.= .13). The factors on school administrators, teachers, curricula, and parental and community participation were positively related to learner quality at the highest level ($r_{xy} = .825$) with a significance level of .05. These affected learner quality and could collectively predict the learner quality at 79.60% with the significance level of .05 and with the forecast standard errors at .059. The forecast equations of the factors are as follows.

The Multiple Regression of the raw scores $Y' = 1.319 + .370X_3 + .235X_2 + .050X_4 + .053X_1$

The Multiple Regression of the standard scores $Z'Y = .567X_3 + .382X_2 + .136X_4 + .116X_1$

KEYWORDS: Factors Affecting Learner Quality, Basic Educational Institutions, Primary Education

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีสุขภาวะที่ดี ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรมจากการร่วมมือของครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา ปฏิรูปวิธีการเรียนรู้ให้ตระหนักถึงความสามารถที่หลากหลายและแตกต่างกันภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กไทยได้รับการพัฒนาทักษะทางสมอง ทักษะทางสังคม ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงาน และทักษะการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

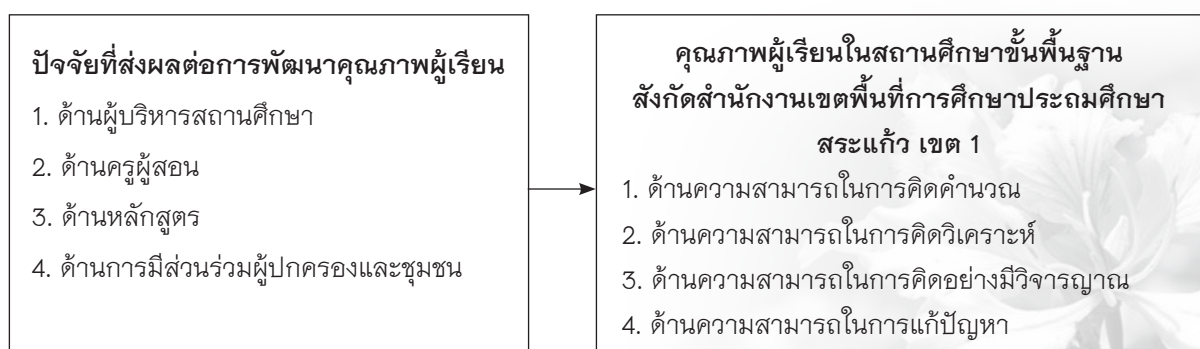
สถานศึกษาเป็นองค์หลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน โดยมีผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน ต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพสามารถใช้ได้จริง มีความทันสมัย รวมทั้งเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นและความต้องการของสังคม ดังที่ พจนีย์ มั่งคั่ง (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ทำให้ผู้มีส่วนร่วมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและมีความผูกพันกับองค์กร ซึ่งส่งผลดีต่อกระบวนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรต้องการ

คุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย การคิดคำนวณ

การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หลักสูตร และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (พระมหาอำนาจ เตชวโร (ทองเพชร), 2559; ปรมภรณ์ อ่อนนุ่ม, 2560; วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์, 2560; วราภรณ์ ลวงสวาส, 2561)

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติ (O-net) ปีการศึกษา 2561 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้วเขต 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย มีรายวิชาภาษาไทยเพียงวิชาเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2562) สะท้อนให้เห็นว่าแม้สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้วเขต 1 เพื่อนำผลไปปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. ปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,932 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 322 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน

(Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นคำนวณกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอตามอัตราส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางค์ และสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและคุณภาพผู้เรียน
2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านหลักสูตร และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 43 ข้อ และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการคิดคำนวณ 2) ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) ด้านความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา จำนวน 30 ข้อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแนะนำในการปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 ท่าน ด้านภาษา 1 ท่าน ด้านสถิติและวิจัย 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของคอนนาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยพบกลุ่มตัวอย่างแล้วชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยพร้อมกับแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามจำนวน 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ภาพรวม (n = 322)

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.57	0.29	มากที่สุด
2. ด้านครูผู้สอน	4.58	0.21	มากที่สุด
3. ด้านหลักสูตร	4.48	0.20	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	4.48	0.36	มาก
ภาพรวม	4.53	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านครูผู้สอน

($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.21) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.29) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านหลักสูตร ($\bar{x} = 4.48$, S.D.=0.29) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 4.48$, S.D.=0.36) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านผู้บริหารศึกษา (n = 322)

ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหา	4.70	0.46	มากที่สุด
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันทำงานเป็นทีม	4.74	0.44	มากที่สุด
3. ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูสร้างสรรคผลงานที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.48	0.50	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์	4.29	0.45	มาก
5. ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	4.36	0.48	มาก
6. ผู้บริหารจูงใจครูและนักเรียนให้มุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ท้าทาย	4.70	0.46	มากที่สุด
7. ผู้บริหารเสริมพลังครูให้ร่วมมือร่วมใจในการเปลี่ยนแปลง	4.49	0.50	มาก
8. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน	4.68	0.47	มากที่สุด
9. ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารงาน	4.69	0.46	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D.=0.29) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{x} = 4.74$, S.D. =0.44) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีทักษะในการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.70$, S.D. =0.46) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D. =0.45)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา (n = 322)

ด้านครูผู้สอน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณความเป็นครู	4.73	0.45	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีความรักและเมตตาต่อลูกศิษย์	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีความรู้ และเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	4.48	0.50	มาก
4. ครูผู้สอนมีทักษะในการสื่อสาร	4.29	0.45	มาก
5. ครูผู้สอนสามารถคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	4.36	0.48	มาก
6. ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ ๆ เรียนรู้ตลอดชีวิต	4.42	0.50	มาก
7. ครูผู้สอนมีวิสัยทัศน์ในการสอน	4.62	0.49	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมตรงกับความต้องการผู้เรียน	4.68	0.47	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.47	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำกิจกรรม	4.69	0.46	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	4.61	0.49	มากที่สุด
12. ครูผู้สอนปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.48	มากที่สุด
13. ครูผู้สอนมีความสามารถในการประเมินผลสำเร็จโดยดูผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
14. ครูผู้สอนมุ่งมั่นและตั้งใจจริงที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ	4.58	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านครูผู้สอน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.21) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูผู้สอนมีจิตวิญญาณความเป็นครู

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือครูผู้สอนมีความสามารถในการประเมินผลสำเร็จโดยดูผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือครูผู้สอนมีทักษะในการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านหลักสูตร (n = 322)

ด้านหลักสูตร	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลักสูตรของสถานศึกษากำหนดเนื้อหาสาระ ความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และประสบการณ์ ให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	4.57	0.50	มากที่สุด
2. หลักสูตรของสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ และทักษะการเรียนรู้	4.56	0.50	มากที่สุด
3. หลักสูตรของสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านการคิด ทักษะชีวิต และการสื่อสาร	4.55	0.50	มากที่สุด
4. หลักสูตรของสถานศึกษาสามารถพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	4.63	0.48	มากที่สุด
5. หลักสูตรของสถานศึกษากำหนดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการคิด	4.45	0.50	มาก
6. หลักสูตรของสถานศึกษามุ่งเน้นการปฏิบัติ การนำความรู้ไปใช้ได้จริง ทันสมัย	4.50	0.50	มาก
7. หลักสูตรของสถานศึกษากำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมตามหลักพัฒนาการผู้เรียน	4.39	0.49	มาก
8. หลักสูตรของสถานศึกษาเอื้อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม	4.21	0.41	มาก
ภาพรวม	4.48	0.20	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านครูผู้สอน ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.20) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หลักสูตรของสถานศึกษาสามารถพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.48)

รองลงมาคือหลักสูตรของสถานศึกษากำหนดเนื้อหาสาระ ความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและประสบการณ์ ให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือหลักสูตรของสถานศึกษาเอื้อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.41)

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (n = 322)

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	4.66	0.48	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะผู้เรียน นโยบาย และแผนงานของสถานศึกษา	4.55	0.54	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองและชุมชนส่งเสริมให้เด็กในชุมชนเข้ารับการศึกษ	4.44	0.50	มาก
4. ผู้ปกครองและชุมชนดูแลความสะอาดและความปลอดภัยของนักเรียน	4.53	0.50	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกวดขันดูแลความประพฤติของนักเรียน	4.41	0.60	มาก
6. ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา	4.23	0.64	มาก
7. ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนจัดหาสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	4.39	0.60	มาก
8. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมการแสดงของผู้เรียน	4.54	0.50	มากที่สุด
9. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการหารายได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน	4.57	0.60	มากที่สุด
10. ผู้ปกครองและชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมบรรยายหรือร่วมสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนทั้งในด้านวิชาการ ทักษะอาชีพ และคุณธรรมจริยธรรม	4.51	0.64	มากที่สุด
11. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับครูในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียน	4.52	0.64	มากที่สุด
12. ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.41	0.64	มาก
ภาพรวม	4.48	0.36	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.66, S.D.=0.48) รองลงมาคือ ผู้ปกครองและชุมชน

ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการหารายได้เพื่อพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.57, S.D.=0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา (\bar{x} = 4.23, S.D.=0.64)

2. การศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 6 ระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 (n = 322)

คุณภาพผู้เรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านความสามารถในการคิดคำนวณ	4.57	0.25	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.52	0.21	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.51	0.30	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.47	0.19	มาก
ภาพรวม	4.52	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = .13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความสามารถในการคิดคำนวณ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.25) มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และด้านความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.21)

และ ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.30) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.19) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา x_1	1.00				
ปัจจัยด้านครูผู้สอน x_2	.829*	1.000			
ปัจจัยด้านหลักสูตร x_3	.011*	.188*	1.000		
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน x_4	.326*	.411*	.567*	1.000	
คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน Y	.483*	.641*	.717*	.652*	.825*

* $p \leq 05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) ปัจจัยด้านหลักสูตร (X_3) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_4) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y) ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .825$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร (X_3) ($r_{x_3y} = .717$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียน

น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ($r_{x_1y} = .483$)

4. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตัวแปร	b	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.319	.098		13.462*	.000
ด้านหลักสูตร (X_3)	.370	.021	.567	17.542*	.000
ด้านครูผู้สอน (X_2)	.235	.030	.382	7.938*	.000
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_4)	.050	.012	.136	4.049*	.000
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1)	.053	.022	.116	2.444*	.015
ค่าคงที่ (a) = 1.319					
$R = .892, R^2 = .796, S.E._{est} = .059, F = 308.965, P = .000$					

* $p \leq 05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .892 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .796 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ () เท่ากับ .059 ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.319 + .370X_3 + .235X_2 + .050X_4 + .053X_1$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'Y = .567X_3 + .382X_2 + .136X_4 + .116X_1$$

สรุปผลการวิจัย

- ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด
- คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
- ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากที่สุด

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ปัจจัยด้านหลักสูตร (X_3) ด้านครูผู้สอน (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_4) และด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

- การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์อย่างจริงจังเพื่อพัฒนาผู้เรียนภายใต้พันธกิจยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1, 2562) สอดคล้องกับ

แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) สอดคล้องกับปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม (2560) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านชุมชน และด้านผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คล้ายกับวรภรณ์ ลวงสวาส (2561) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านผู้ปกครอง และด้านนักเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ชนิดา ยอดสาลี, 2559)

2. การศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่า ระดับคุณภาพผู้เรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ตามบริบทที่เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา ซึ่งการปฏิบัติตามวงจรคุณภาพดังกล่าวก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และยั่งยืน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ที่มุ่งพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น โดยให้การส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลติดตาม และแนะนำการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1, 2562) สอดคล้องกับไพรินทร์ ขุนศรี (2559) ที่ศึกษาพบว่าระดับคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความสามารถการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล และความสามารถทักษะการทำงาน ตลอดจน

ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (กันยารัตน์ กลมกล่อม, 2561; สุพล พรเพ็ง, 2562)

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .825$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดกรอบการดำเนินงานและเป็นผู้กำกับการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา โดยมีครูผู้สอนทำหน้าที่จัดการเรียนรู้และให้คำแนะนำแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับผลประเมินการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ที่สะท้อนให้เห็นว่าการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาครูให้มีเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาสระแก้วเขต 1, 2562) สอดคล้องกับปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม (2560) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครอง ด้านหลักสูตร และด้านชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ไพรินทร์ ขุนศรี, 2559; วรภรณ์ ลวงสวาส, 2561)

4. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้ง 4 ปัจจัย เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ พระมหาอำนาจ เตชวโร (ทองเพ็ชร) (2559) ที่กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะรอบด้านและมีความมุ่งมั่น บริหารจัดการให้งานบรรลุผลเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับครูจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากผู้ถ่ายทอด เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแก่ ผู้เรียนและพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการสอน รวมทั้ง หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้า หรือสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนการมีส่วนร่วม สนับสนุนการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชนจะ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีศักยภาพมากขึ้นในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน (ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง, 2559) สอดคล้อง กับสายสุตา เตยเจริญ (2560) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหาร ครู หลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนเป็นปัจจัยในการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน (วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์, 2560) เช่นเดียวกับ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ปัจจัยแต่ละด้านมีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านหลักสูตรส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการ

ศึกษาและผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ดังที่มารุต พัฒผล (2562) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา เนื้อหา สาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ใ้ได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรลุ ตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559) สอดคล้องกับสุกัญญา จตุรงค์ (2559) ที่ศึกษา พบว่า การบริหารหลักสูตรส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนใน ระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อำนาจ เกษศิริไพโร, 2560)

4.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอนส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีหน้าที่วางแผน ออกแบบและจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแนะนำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของ แต่ละบุคคล สอดคล้องกับ Eman (2017) ได้กล่าวไว้ว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โดยออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ตามช่วงวัยและตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติ การสัมผัส และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (วิจารณ์ พานิชย์, 2559) สอดคล้องกับปภาวี ตั้งดวงดี (2559) ที่ศึกษาพบว่า ครูมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำนองเดียวกับพรทิพย์ เบาสูงเนิน (2560) ที่ศึกษาพบว่าครูส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาท ที่สำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำและส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์และทรัพยากร ทางการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

และต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมกับสถานศึกษากำหนดทิศทาง การจัดการศึกษา กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับพจนีย์ มั่งคั่ง (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร ชุมชน ในการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับชนม์ธิดา ยาแก้ว, รวี ศิริปริชยากร, จิราภรณ์ ยกอินทร์, อารีย์ พรหมเล็ก และอัญชัชฐา ปิยะจิตติ. (2561) ที่ศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (พงศกร โมงขุนทด, 2560) คล้ายกับชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ที่ศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4.4 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ คอยช่วยเหลือสนับสนุนครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ต้องประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับโยธินนิลคช (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการสนับสนุนให้บุคลากรสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น รวมทั้งสร้างสรรค์รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักทำงานร่วมกัน มีการสื่อสารที่ดี สามารถคิดวิเคราะห์และใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ที่ปลอดภัย สอดคล้องกับวรารภรณ์ ลวงสวัสดิ์ (2561) และพรทิพย์ มงคลเสถียร, พิมพกา ธรรมสิทธิ์ และชัชฎา สีสมน (2563) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหารมีความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุน

การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะการบริหารจัดการที่ดีส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิผลมากขึ้น (วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์, 2560)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านหลักสูตรส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีจุดเด่นด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการคิด รวมทั้งกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับพัฒนาการผู้เรียน

2. จากการศึกษาในระดับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้นำไปวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพนำมาใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 ปัจจัยด้านหลักสูตร สถานศึกษาควรประเมินคุณภาพของหลักสูตรเป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย เหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

2.4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษาควรเชิญผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จ ผู้เชี่ยวชาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ตัวแปรอื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มอำนาจการพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนให้มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างรอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กันยารัตน์ กลมกล่อม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธยาเขต 1. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 5(1), 9-16.
- ชนมธิดา ยาแก้ว, รวี ศิริปริชยากร, จิราภรณ์ ยกอินทร์, อารีย์ พรหมเล็ก และอัญชัชฎา ปิยะจิตติ. (2561). พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ ภาคตะวันออก. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 1(2), 1-14.
- ชนิดา ยอดสาลี. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(1), 1208-1221.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 1342-1353.ข
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่ง ทางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วีพรีน.
- ปภาวี ตั้งดวงดี. (2559). *คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนประถม ส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และการ บัญชีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- พงศกร โมงขุนทด. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช).
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). *ทฤษฎี หลักการและกระบวนการทัศน์ในการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปเฟล็กซ์.
- พรทิพย์ เบาสงเนิน. (2560). *ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 11(3), 32-39.

- พรทิพย์ มงคลเสถียร, พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์ และชัชภูมิ สีชมภู. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 11(1), 121-134.
- พระมหาอำนาจ เดชวโร (ทองเพชร). (2559). การพัฒนาคุณภาพการศึกษากับการสร้างโรงเรียนแห่งการเรียนรู้. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(2), 159-160.
- ไพรินทร์ ขุนศรี. (2559). แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- มารุต พัฒนาผล. (2562). *แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- โยธิน นิลคช. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2*, วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 บัณฑิตวิทยาลัย อาคาร 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ (หน้า 411-421). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วราภรณ์ ดวงवास. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยองเขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร.*, 6(1), 242-245.
- วิจารณ์ พานิช. (2557). ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “สู่คุณภาพเยาวชนในศตวรรษที่ 21”. *โครงการประชุมวิชาการประจำปี สตรี เยาวชน และครอบครัวศึกษา ครั้งที่ 10 “สตรีและเยาวชนศึกษา: ยุทธศาสตร์เพื่อความเข้มแข็งของสังคมไทย”* เนื่องในโอกาสมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครบรอบ 80 ปี, วันที่ 21-23 พฤษภาคม 2557 ณ ห้องประชุมประกอบ หุตะสิงห์ ชั้น 3 อาคารอเนกประสงค์ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ (หน้า 1-14). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). *ครูยุคใหม่ ต้องมีมากกว่า “จิตวิญญาณความเป็นครู”*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/599560>
- วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33. *พิษเนศวร์สาร*, 13(1), 106-109.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). *ผลการทดสอบระดับชาติ*. สืบค้นจาก <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/111>
- สายสุตา เตียเจริญ. (2560). แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมความสามารถทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียนสู่การแข่งขันระดับนานาชาติในโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 9(2), 12-25.
- สุกัญญา จัตุรงค์. (2559). การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 9(1), 1473-1486.
- สุพล พรเพ็ญ. (2562). การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 452-466.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1. (2562). *ข้อมูลทั่วไป*. สืบค้นจาก <https://www.sk1edu.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนฯ 12 ฉบับประชาชนนวัตกรรมคือหัวใจของการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อำนาจ เกษศรีไพร. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนด้านอ่านออกเขียนได้ภาษาไทยสำหรับครูที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(2), 318-331.

Eman, M. A. (2017). Factors affecting student engagement. *Journal Teaching in Higher Education*, 8(22), 940–956.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

